

Тема. Роман "Майстер корабля". Новаторство художньої форми: модерний сюжет, що інтригує, умовність фабули, зміщення часопростору. Загальнолюдське через призму національного.

Мета. Розкрити суть новаторства Ю. Яновського на прикладі роману "Майстер корабля"

Не буду писати так, як писали наші шановні корифеї.

Я буду писати так, щоб зрідка почути кармазинові *дзвони з глухого заріччя.

М. Хвильовий

*Кармазин- дороге цінне сукно червоного кольору.

РОЗУМІТИ ЛІТЕРАТУРУ

зустріч для вчителів української літератури

МИСТЕЦЬКИЙ АРСЕНАЛ
MUSTETSKYI ARSENAL

«Майстер корабля» – дебютний роман Юрія Яновського

Монографії Володимира Панченка, Віри Агеєвої, Наталі Коробкової, Нінель Заверталюк, Ірини Констанкевич та ін.

Тема. Роман "Майстер корабля". Новаторство художньої форми: модерний сюжет, що інтригує, умовність фабули, зміщення часопростору. Загальнолюдське через призму національного.

Мета. Розкрити суть новаторства Ю. Яновського на прикладі роману "Майстер корабля"

Не буду писати так, як писали наші шановні корифеї.

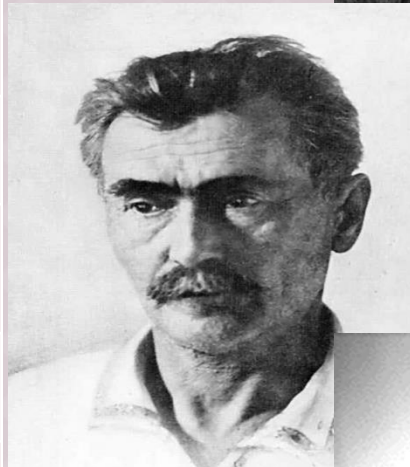
Я буду писати так, щоб зрідка почути кармазинові *дзвони з глухого заріччя.

М. Хвильовий

*Кармазин- дороге цінне сукно червоного кольору.

Герої	Прототипи
То-Ма-Кі	Юрій Яновський, Товариш майстер кіно
Сев	Олександр Довженко Світлий, Енергійний, Веселий
Тайах	Іта Пензо Запозичене з історії стародавнього Єгипту, так звали матір фараона Ехнатона, свекруху Нефертіті
Директор	Павло Нечеса
Професор	Художник кінофабрики Василь Кричевський.
Богдан	Актор Григорій Гричер
Михаль Семенко	(Згадує То-Ма-Кі)
Місто	Портова Одеса
Майкл, Генрі	Сини

Умовність зображення (події поза конкретним часом і простором)

Час

*Реальний час
20-ті роки ХХ ст.*

*Художній час
70-ті роки ХХ ст.*

Зміщення в часі

Місце

*Реальний простір
Місто (Одеса)*

*Художній простір
Одеса, Ява, Італія,
Румунія, Генуя
морський простір*

Зміщення в просторі

- **"З горіхового дерева вирізати треба майстра корабля — сильного вовка, хитрого лиса чи дужого ведмедя. Вирізвавши, під бугшпритом* місце йому дати, щоб бачив він, куди кораблю плисти, щоб поминав рифи, коси піщані та гострі береги"**

**Бушпріт, бугшприт — горизонтальне або похиле рангоутне дерево, що виступає вперед з носа вітрильного судна.*

- **"З горіхової колоди вилуплювалася червона дівчина, її обличчя нагадувало обличчя Баджін. .. Майстром корабля мала бути жінка".**
- **Кожного моряка на березі чекає мати, кохана, дружина, сестра**
- **« У тендітній чарівній фігурці сугестувався образ нової держави, за якою не хижі звірі, а берегиня роду- жінка, втілення вічного материнського начала, нетлінності природи й життя» (Мирослава Гнатюк).**

"А людина- натура творча. Людині треба, щоб її робота залишала після неї самої жити . Тоді людина працюватиме так, як співатиме"

Назва твору

"Забирайте же с собою **в путь** , выходя
из мягких юношеских лет в суровое
ожесточающее мужество , -забирайте с
собой все **человеческие движения**, не
оставляйте их на **дороге**: не подымите
потом!(Н. В. Гоголь).
(1809-1852)

Ні !Все добре на землі:
Чорна дівка, білий хліб!
Завтра в інший край **мандрівка**:
Чорний хліб і біла дівка!
(Гете)1749-1832. НІМ ПИСЬМ.

"Але завше я пив лиш за те, що любив,
Лиш за вітер, що дме, **корабель**, що
пливе, **За дівча**, що любить **матроса!**"
Чарльз Дібдін
(1745-1814), англ. актор, письменник.

"О **корабле**, тебе вже манить хвиля
Моря? "(Горацій), античний філософ,
поет

Національна культура

Море й кіномистецтво

Будні життя й
творчості
кіномайстрів

Тема

1."Виплеснуті хвилиною з рідної землі, вони повернулися понівечені на голе дерево палуби...Їхню одежу покидано за борт, розпутні сини повернулися голими...У кожного є батьки й матері, що плачуть і тужать за синами, стоячи біля похилих хат. Та цілий корабель їм тепер за батька. Вони відчують що нема їм прощення й не буде, доки не зароблять його честю"

А)Поціновування
рукотворної праці

Ми розпочали серйозну бесідку про те, який потрібно корабель для нової картини Сева...Корабель цей- для учнів морської школи....Корабель чистий та блискучий, як машина з дерева й полотна. Каюти пахнуть степом і землею. Юнаки вчаться захищати вільність , свій прапор - націю трудящих

Б)Краса й правда
творчості,

Навіть коли це зробив він, то й тоді я любитиму його і не зраджу дружби. Така дурниця, як ніж, не може відгородити мене від Сева"

В)Морально-етичні
проблеми

"Я пережила це, і ніколи в житті не повернуся до старого. Знову згубити своє тіло , відчувати лише, як вино виливається й розхлюпується по дорозі- - краще вже тоді не жити"(сила кохання, краса почуттів здатні змінити людину)

✓ *" Я люблю людські руки...Найбільше мені до вподоби руки творців. Перо і пензель, ніж і сокира, талановитий молоток! Чи знаєте ви, що рука, яка вас тримає, передає через вас вогонь життя? Вона вмере, ця рука, а витвори її житимуть....Я люблю її,- вічну людську руку..Я дивлюся на руки, підставляючи їх ласці вогню. Мої любі, зрійтеся. Ваша кров тече в синах: пілотів і письменників"*

Г)Проблема
повернення на
батьківщину
"блудних синів"

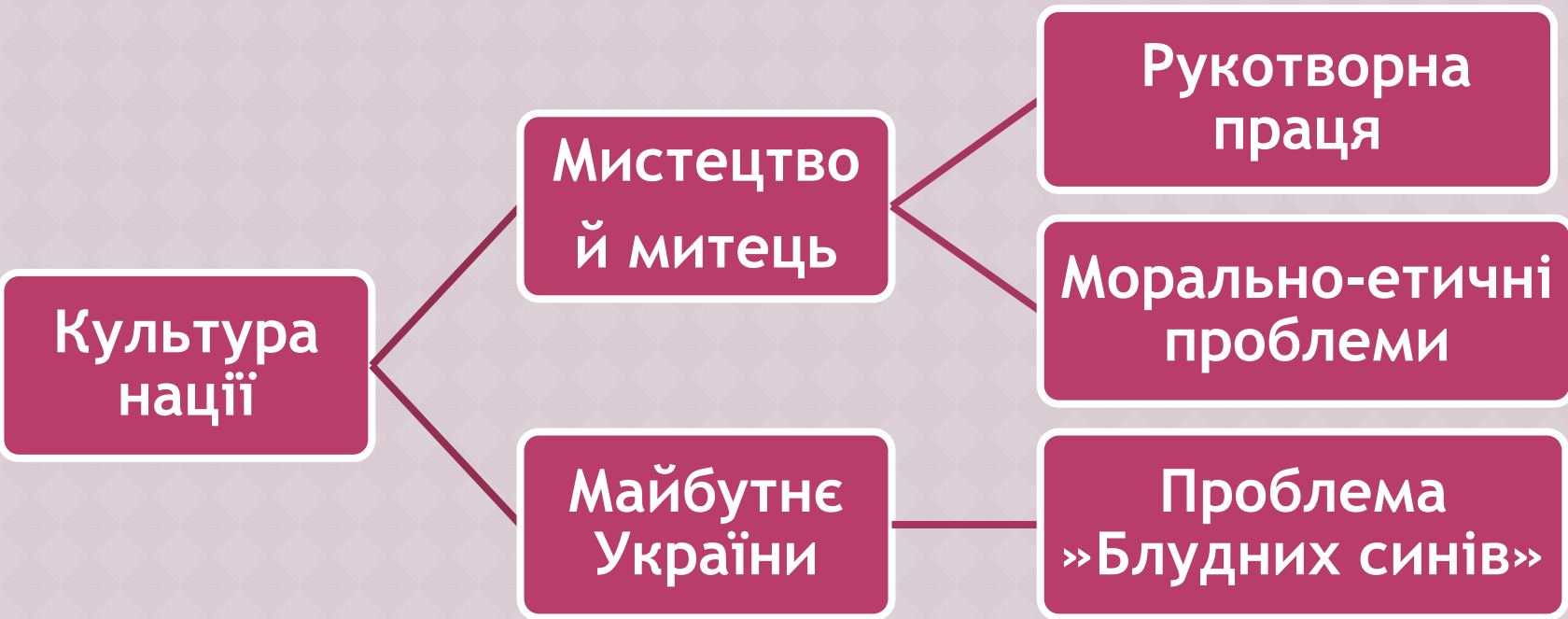
✓ *"А людина- натура творча. Людині треба, щоб її робота залишалася після неї самої жити. Тоді людина працюватиме так, як співає»*

Творчість...-поняття егоїстичне й навіть егоцентричне... Чого вартий творець,...коли він не сміє піднести голос в оборону свого вибору! Він мусить, він сміє!

Д)Майбутнє України

"В мене одна наречена, наречена з коліски, про яку я думав, мабуть, і тоді, коли не вмів ще говорити. Наречена, що для неї я жив ціле життя, їй присвятив сталеву шпагу й за неї підставляв під мечі важкий щит. ...Для неї я був сміливий і впертий, заради неї я хотів бути в першій лаві бійців — бійців за її розквітання. Для неї я полюбив море, поставив на гербі якір, що його приймають усі моря світу, і колишеться над ним могутній корабель.

Е) Культура нації
(національна
культура)

Мистецтво окрилює
людину, у творчості
людина здобуває
безсмертя.

Заклик будувати
державу
європейського рівня.
«Держава програла,
зброя програла, але
культурний
суверенітет ми
виборюємо»
Віра Агеєва

Утвердження думки, що все
життя **на планеті** має
будуватися з творчим
натхненням, з турботою про
культуру кожної нації, про
завтрашній день **людства**, бо
тільки тоді майбутнє
перетвориться на казковий
край мирної праці й
гармонійно розвинених
особистостей.

Загальнолюдське
через призму
національного

Правильними є визначення жанру:

А) бульварний

Б) любовний

В) філософський

Г) мариністичний

Г) романтичний трактат про мистецтво

Д) неоромантична проза

Е) перший український мариністичний роман

<p>Жанрове вираження теми та проблеми</p>	<p>Використовується з метою порушення великої кількості взаємопов'язаних проблем певного історичного періоду, мають «вічний» характер.</p>
<p>Жанрові особливості у втіленні філософської системи</p>	<p>Автор-глибокий філософ</p>
<p>Жанрова специфіка у вираженні світоглядного простору</p>	<p>Представлення максимально широкого світоглядного спектру</p>
<p>Стильові особливості жанру</p>	<p>Широта й розгалуженість засобів творення художньої картини. Багато романів написано в реалістичному ключі, але їм можуть бути притаманні й авантюризм, пригодництво, мелодраматизм, химерність, фантастичність.</p>

(За Ю. І. Бондаренком)

- ❖ Зміщення і взаємодія часових і просторових площин;
- ❖ Відсутність логічної послідовності подій; прийом кіномонтажу;
- ❖ Свідоме поєднання різних жанрів.
- ❖ Мистецька сюжетна лінія;
- ❖ Відсутність сюжетних розв'язок , інтригуючий сюжет;
- ❖ Перехід зовнішнього сюжету у внутрішній.

Сьогодні мені виповнилося 74 роки. Так, вже довго я прожила на світі. Зараз навіть не угадаю всього, що сталося зі мною за ці часи. Одні можуть сказати вивчено: життєвого досвіду набралась досить. Молодість була великою! по-доброму, безирки, нові знаності. Дамі - доросле життя, яке прожила не даремно. Трапився серед собор високої чини, виконала їх на найвищому рівні. Здобула жорстку освіту і стала спеціалістом з реклами. Так швидко промайнула найкращі роки життя, що тільки зараз я зрозуміла як добре бути дитиною, не мати жодних зобов'язань та дорослих обов'язків. Одні і мислять, немає жодних. Час не зупинити,

мені 53 роки. Я сиджу у теплу кріслі і гадаю все, що було раніше. Я здійснила свою мрію - бути журналісткою десь за кордоном. І навіть певно уряд, і ратно все мені все для розвитку нашої нації. А скільки вже було пройдено... Наві, якісь та ефективні скалярні, освітні реформи. А каже була молодого, лише з амбіціями і мріяли про всі ці справи. А тепер мені 53. Все те, що здавалося немислимим, стало реальністю.

бувте! Тому, що всі ми ємо рівні незважаючи на те, що різні. У нас єдина права, мені прикро, що люди дозволяють собі ставити собі величезні та приймають їх

Також від цього страждають тварини. ~~і в~~ Я зроблю все для того, щоб люди задумалися, що це дійсно небезпечна проблема, і почали діяти

Астрономічні
орубі.

Мерк, Зр, Неп,
Плут, Венера.

Таман
„Зірка“

Герої: Міра (мірід), Циле (ціль)
Літер (лігтражка), Зоря (я)

Таман про те, як головна
героїня іде до своєї
мети, а друзі поряд з нею
спробовають і „протестує“
батько Зіркового сестр,
допомогаючи.

Слів творів і їх назви „Тво“

У слову творів і їх назви
милу, яка створюється
всіх на нашу кмітливу

Продумана назва

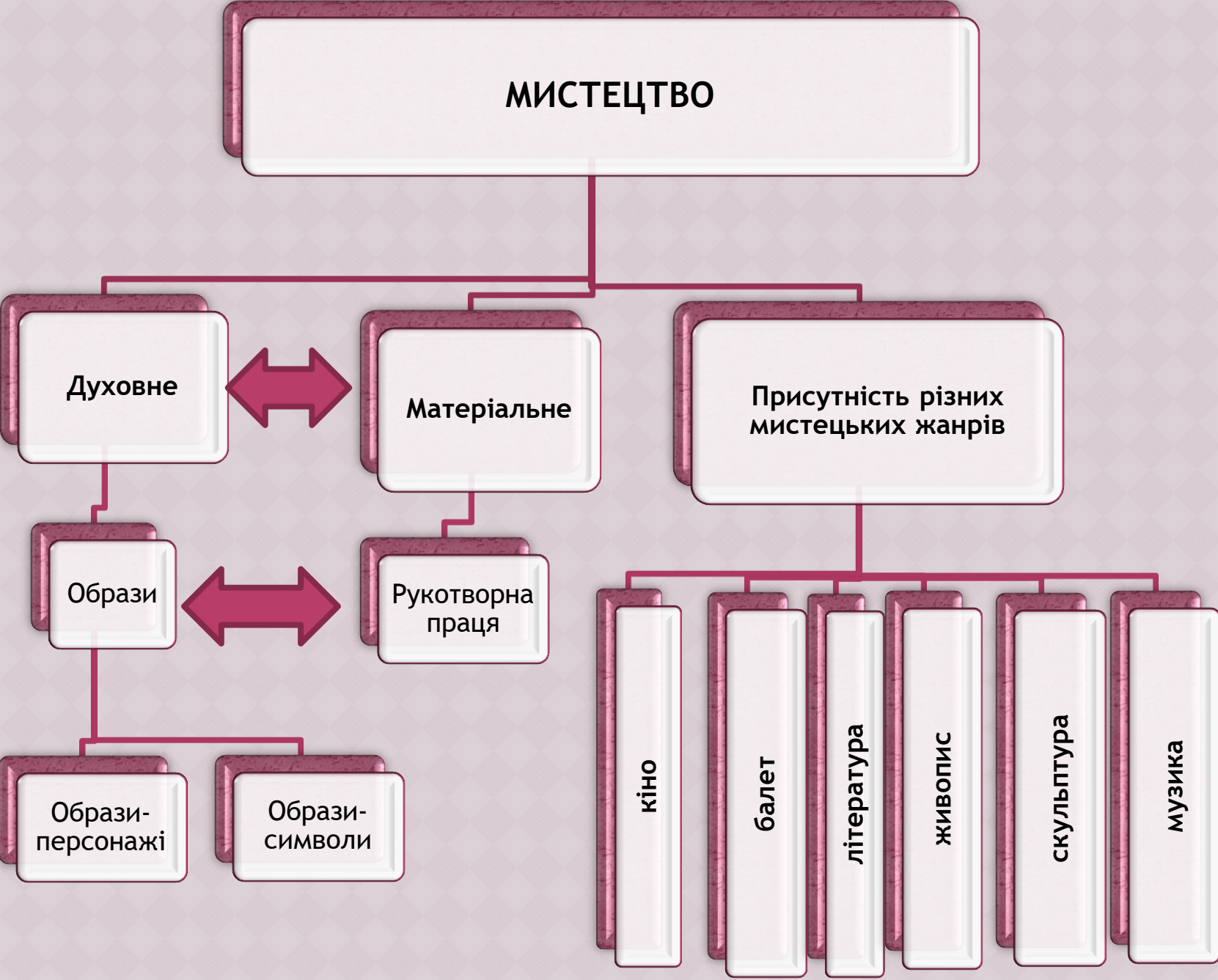
~~і~~ ~~вона~~ ~~пра~~

робка. ~~!~~ ~~Ву~~ ~~ч~~

думе забруднені мови

- бунт
- екологія
- загроза зникнення укр. мови
- здоровий спосіб життя

Мистецтво у творі

Романтика вітаїзму- це романтика повноправного життя, життєвості українського відродження, втілювали ідеал активної, сильної, здатної до боротьби людини. Це зумовлювало експресивний, енергійний стиль прози, жанрово-композиційні новації, покликані активізувати читацьке сприйняття, навіювати читачам бадьоре, оптимістичне світосприйняття, а відтак і активно критичне ставлення до переродження революційних ідеалів.

Зміст
(про що)

Форма
(як?)

**Тема.
Мотив**

Проблема

Ідея

Пафос

Конфлікт

Композиція

Сюжет

**Групування
персонажів**

Жанр

**Позасюжетні
елементи(заголовок,
присвята, епіграф,
авторські відступи,
монологи, етюди,
описи...)**

**Хронотоп
(просторово-часові
координати)**

Новаторство в романі »Майстер корабля» Ю. Яновського

<i>Зміст</i>		<i>Форма</i>	
Тема	<i>Кіномистецтво і море</i>	Композиція	<i>Умовність зображення</i>
Мотив	<i>ВІТАЇСТИЧНИЙ, молодості, творчості, дружби,</i>	Сюжет	<i>Літературна містифікація автобіографічний, інтригуючий.</i>
Ідея	<i>-Турбота про культуру нації. - Заклик будувати державу європейського рівня. -Мистецтво окрилює людину.</i>	Образи	<i>Світоперетворювальні, Мають екзотичні імена</i>
Проблематика	<i>- Нац .культура -Морально-етичні проблеми -«Блудні сини», - Рукотворна праця...</i>	Жанр	<i>Мариністичний роман</i>
Пафос	<i>неоромантичний</i>	Позасюжетні елементи	<i>4 епіграфи, натяки на ідею</i>
Конфлікт	<i>Стара й нова к-ра, яскраво не виявлений</i>	Хронотоп	<i>Зміщення часопростору</i>

- "Ти, може, думаєш завше одягати наших людей у драні свитки й вишивані сорочки? Страждання, злидні, соловейко й постійні мандри зі своєї землі – на землі інші, у каторгу, в ярмо, в перевертні? Ти думаєш, що ми не можемо підняти якір свого корабля й поставити паруси? Що ми не сильні духом і ділами для того, щоб заспівати веселої пісні про далекі краї, про блакитні високості неба, про бадьорі химери оновленого, духу? Так ти думаєш?»
- «Якась соломинка нависла над об'єктивом, потім друга й третя, ось і цілий кущ виткнувся з нижчого краю. Складалося чудне враження подорожі крейсера на острові з трави, і крейсер ставав ніби сам непорушним острівком, коли біля нього пливла земля і пливли трави...Проте мені вона (*плівка, її шматок*)не годилась, їй Сев сам колись дасть місце в своєму фільмові, посеред плавань корабля, якого творили ми гуртом»

Уклінно

Ґречно

Дякую

Щиро

Сердечно